

కందమామలసి మచ్చ

రచన: మ. వా. శ్వ. ర్ -

సౌజన్య నిత్యం నీనిమాకకుతూందంటే; ఫిల్ము చూడటం ఒక యెత్తూ, వార్తాచిత్రాలు చూడటం ఒక యెత్తూను!

యుద్ధచిత్రం ప్రారంభంకాగానే తెరంతా చిందులు త్రొక్కేవి ఆమె చీకటికళ్లు. అందరూ తలనెప్పని బాధపడే చిత్రాలామెకి వెన్నెల స్వప్నాలై వెలిగేవి. ఆ చిత్రాల ప్రతి అంగుళంలో తనేదో చూడాలన్న వాంఛ, ఎవరో వెతుక్కోవాలనే ఆతృత ఆమె కనుపాపల్లో మెరుస్తూంటాయి.

ఒకానొక చిత్రంలో సైనికులు వారివారి బంధుమిత్రాదుల దగ్గరనుండొచ్చిన ఉత్తరాలు అందుకొని చదవటం చూచినప్పటి సన్నివేశంలో సౌజన్య హృదయంపడే తికమకలు యేమని వర్ణించడం!

తాను వలచి వలపించుకున్న ప్రియమైన బావ మందహాసంతో ఆ గుంపులోకొచ్చి తాను “బామ్మల పెళ్లిళ్ల ముచ్చటల్లో రాసిన లేఖ అందుకోజేం? మొద్దుబావ యేటాంకుప్రక్క నిద్దరపోతున్నాడో ఓన్ — వీళ్లంతా టీ త్రాగుతున్నారు — గడ్డం సిపాయ్కి ఎన్ని ఉత్తరాలో — బావ ఉత్తరం ఎక్కడ పెట్టేరో — ఛస్ — కలిగిపోయింది దృశ్యం! మళ్లీ మరఫిరంగులు లారీలు, టాంకులు, దిక్కుమాలిన యంత్రాలు! బావ కనబడతాడా? ఏ దేశంలో ఉన్నాడో! భారతీయ వీరకృత్యాలు ఫిల్ములు తియ్యరటగా! బావ కేంప్లో దృశ్యాలు యెప్పుడేనా ఫిల్ము తియ్యరా!”

గత్యంతరంలేక యుద్ధంలో చేరిపోయిన తన బావ సంగతి నిత్యం తల్చుకుంటూ, రాత్రిళ్లు సినిమాలూ, పగలు Indian Information లాంటి యుద్ధ ప్రచారక పత్రికలూ చూసి చూసి, యుద్ధంలో మెసిలేనాళ్ల కథలువింటూ బావ బామ్మకోసం, బావ

నీడకోసం గుండెల్లో గుంజాటనే పడేది పదమూడోళ్ళ సౌజన్య.

ఎన్ని సముద్రాలు, ఎన్ని ఆకాశాలు, ఎన్ని ఎడార్లు మెదానాలూ దాటి వెళ్లేడో! ఆ దేశంపేరు ఎలా తెలుస్తుంది — ఒక నెంబరువేసి ఆశియా కమేండ్ అంటే వెలిపోతూంది ఉత్తరం.

బావ ఎన్ని ఉత్తరాలు రాసినా “భాస్కరావు గారికి ఇంక్రిమెంటు ఇచ్చేరా, సుభద్రమ్మ గారి కోడలు కాపరానికొచ్చిందా, రైతులు అల్లరిచెయ్యకుండా కొలగొలుపు ధాన్యమేనా ఇచ్చేరా? ఇలాంటివేగా — బేను పాపం. సెన్సార్లో ప్రభుత్వం కళ్లమీంచీ నడిచే లేఖల్లో యింకేం రాయ గలదు?”

సౌజన్య అవార మేటనీచూసి సాయంత్రం ఆరు గంటలకి ఇంటికొచ్చింది. మేడమిదికెళ్ళి రెండు చందనం బొమ్మలు పట్టుకుని దిగుతూంది గబ గబా. పోస్టుమాన్ కేకవిని ఒళ్లూపె తెలీకుండా గాభరాగా మెట్లు దిగేసమయంలో ఒక చేతిలోని చందనంబొమ్మ దభేల్న క్రిందపడి, బొమ్మ చెయ్యి విరిగిపోయింది.

“సుజా! ఎవరే రాసేరు ఉత్తరం?” అంటూ నూతులోంచి కేకేసినట్టు సౌజన్య తల్లి నట్టింట్లోంచి ఆరచింది. “బావే రాసేడు!” అంటూ ఉత్తరం చించింది.

యుద్ధం ముగిసే నూచనలు ఆగుపడుతున్నాయ. నీ బావ కొద్దిమాసాల్లో తిరిగి ఇంటికిచేరుకుంటాడు. నేనంటే నీకు ఎంతప్రేమ! నీ హృదయం నాకు కొత్తదికాదు. కాని ఒక వేళ నేను యుద్ధంలో ఏ కాలో చెయ్యోపోగొట్టుకుని వికలాంగుడనై ఒస్తే అనుగ్రహిస్తానా సోజ్! పరీక్షకే అడుగుతున్నా ననుకో! ఇంతవరకూ సంపూర్ణ ఆరోగ్యంలో ఉన్నాను. వెంటనే ఉత్తరం రాయకపోతే నీబావ మీద ఒట్టు!

—నీ ప్రకాష్

ఉత్తరం మడిచి కవర్లో పెట్టి చెయ్యివిరిగిన చందనంబొమ్మతీసి ఓసారి హృదయానికదుముకునే సమయానికి నాన్న గారొచ్చేరు. బొమ్మా, విరిగిన చెయ్యి అతనిచేతులో పెడుతూ సర్వీసులో అంటి పించి తెప్పించమని, మేడమీదికి పారిపోయింది.

* * *

యుద్ధం ముగిసింది. సోల్జర్లు, ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు, స్వదేశాలకి, స్వస్థానాలకి మరలి ఒచ్చేస్తున్నారు. సౌజన్య తన బావకోసం నిరీక్షిస్తోంది. ముందుగా ఫలానానాడు ఒస్తున్నానని కార్డుముక్కే నారాసేడుకాదు. దారుణం! అంటూ యెంత కుమిలి పోతున్నా ప్రకాష్ తిరోగమనం ఆమె మనోవీధుల పొలిమేరల్లో యొక్కడా కనబడలేదు.

ప్రకాష్ ఇంటికివెళ్ళి చాలాసార్లు అత్తని వేపుకుతింది—నాకేం తెలీదమ్మా! బెంగతో బొంది బొద్దులెంది అంటూ ఆవిడ ప్రారంభించిన సహజసోది నుండి సౌజన్య మాయమైంది.

తినే వెండికంచంలో బావ, తాగే మంచినీళ్ళ గ్లాసులో బావ, దోమ తెర మంచంలో బావ, ఎక్కడ చూసినా బావనీజే కనబడుతుండటంమూలాన్న సౌజన్య హృదయమే ఓ సినిమా తెరగా తయారైంది.

నిద్రాహారాలు ఎడబెట్టింది, నాలుగురోజులు. సౌజన్యలో సౌజన్యం, సౌందర్యం, మాయమై తోట కూర కాడలా దిగనారిపోతుంటే :

“ఇంకా బావకోసం ఆ తహతహ దేనికే! ఎదిగినపిల్లవి!! అలా ఓ మొగాడికోసం అయినదా నికీ, కానిదానికీ, పలవరించటం తప్పకాదూ! ఇంతకీ నీకూ నీబావకీ కళ్యాణయోగంలేదు!” అంటూ సౌ జన్య చెవులో యేదో ఊదింది తల్లి.

* * *

“ఆ —” అంటూ బిత్తరపోయిందామె! అవాలి సాయంత్రం అరుగంటలవేళ. దానీది చెయ్యివిరిగిన చందనంబొమ్మ అతికించుకుని తెన్నూ,

“సౌజన్యా ఉదయంబండిలో మీ బావగారు దిగే రట—!” అంటూ బొమ్మనామె కొప్పజెప్పి పెర టింటికి వెలిపోయింది.

సౌజన్యకి నిజంగా మతిభ్రమణం కలిగిందేమో బొమ్మని నేలకి విసరికొడుతూ, “ఉదయం అనగా ఒచ్చిన బావ ఇంతవరకూ రాలేదేం చెప్పా!” అను కుంటూ మేడమీదికెళ్ళి ఉత్తరంవ్రాయ ప్రారంభం చింది.

బావకి :

ఉదయమే బండిదిగి ఇంతవరకూ నువ్వు నా దగ్గరికి రాలేదు—వినా తక్షణం పరుగెత్తుకుంటూ ఒచ్చి నీకళ్లముందు వాలేదాన్ని! కాని.....కాని నిన్నుచూచేందుకు సాహసం కలగటంలేదు.! మరి ...మరి...యుద్ధంలో నీ కుడిచెయ్యి పోయిందట!! కలలోనైనా అనుకోలేదు—గాని బావా! అవిటి వాణ్ణియెలా పెళ్లాడతావ్ అని అమ్మ నిర్భందిస్తోంది!

విగతహస్తంతోవున్న నిన్నుచూసి నిలబడ గలనా బావా! నిన్ను చూచే సాహసం యేమీలేదు. నన్ను మరిచిపోమ్మని రాయడం సులభమే! నీరక్క తెగిన్నాజే నా హృదయమూ తెగిపోయింది—

—నీ సౌజ’,

ఆ ఉత్తరం ప్రకాష్కి అందటం, ఇంకా సౌ జన్య బావసంగతే ఆలోచిస్తూ సావిట్లోనుంచునుంది. ప్రకాష్ మిలటరీ యూనిఫారంలో అక్కడ సాక్షా త్కరించి “సౌజా” అని పిలవగానే తల యెత్తి చూచి బిత్తరచూపులతో దగ్గరగా ఒచ్చి కాస్త తమాయించుకుని ప్రకాష్ని నకశిఖపర్యంతం ఆఫీ సరు చూసినమాదిరిగా చూస్తుంది!

ప్రకాష్ దూరంగా జరిగి “ఎంతగొప్పగా మరేవ్ సౌజ్!” మాటాడబోయింది గాని యెవరోపీక పట్టుకున్నట్టుగా బాధపడింది.

“‘జా’ లో మృగాల్ని చూడ్డంకన్న హీనం కదూ మీ బావనిచూస్తే?”

“క్షమించు బావా! నిన్ను నిత్యం హృదయంలో నమస్కరిస్తున్నాను—”

“ఈ తిరస్కారపు ఉత్తరం యెందుకు రాసేవ్?”

ప్రకాష్ రండుచేతుల్ని స్పష్టంగా చూస్తుంది. హాంతకురాలికన్న యొక్క వ్యధతో ఆతని దగ్గరగా వెళ్లి:

“ఎవరో కిట్టక యెంతపుట్టించేరు బావా! నీ చెయ్యి పోయిందని — నీమీద పీడపోయిందిలే ఇదవకు!” అంటూ ఆతని జేబుకున్న విక్టోరియా క్రాసుని ముద్దుగా తాకుతుంది.

ప్రకాష్ దూరంగా జరిగి “సోజ్! హృదయమా, ప్రేమా, కృత్రిమం కాకూడదు!

విగత హస్తుడైన బావని...! సోజా! నీ కళ్ళ దట యింత అవమానంతో చావాలి ఉండేనని తెలుస్తే యుద్ధభూమిలో యే మర ఫిరంగికో గురై పవిత్రంగా వీరస్వర్గాన్నే పొందేవాణ్ణి. సోజ్! హృదయంలేని నిన్ను నా పరివ్వంగంలోంచి తప్పించేందుకే భగవంతుడు నా రక్క నరికేశాడు!”

అంటూ కుడివైపు రబ్బరుచెయ్యి లాగి పారేసి చకచకా వెళిపోతాడు.

రబ్బరు బొమ్మలా నిలబడి చూసే సౌజన్యక చెయ్యివిరిగిన చందనం బొమ్మ మాత్రం కనబడుతోంది!

The advertisement is framed by a double-line border. At the top center, a woman in a saree is shown from the chest up, looking into a large oval mirror. She has her hands near her face in a contemplative or admiring pose. On the vanity table in front of her are several cosmetic items: a round jar, a small bottle, and a rectangular box labeled 'Asha'. To the right of the woman, a circular logo contains the word 'Asha' in a stylized font with a small figure above it. Below the woman, a lit diya (oil lamp) sits on a small stand. The text 'Divali Greetings' is written in a large, elegant cursive font. At the bottom, a black rectangular box contains the white text 'ASHA ADDS CHARM TO YOUR LOVELINESS'. Below this box, the words 'ASHA-83' and 'NINA' are printed in small letters. The entire advertisement is set against a background of vertical lines.

